

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑΙ

ΑΡΙΘΜ. 18.
Τόμος Α΄.

Συνδρομή, άρχομένη από 1. Ίανουαρίου εκάστου έτους, ίσωςία μόνον και προπληρωτά:
Πανταχού φράγκ. χρ. 20 ή μάγκ. 16.

ΕΤΟΣ Α.

τῆ 15/27. Σεπτεμβρίου 1885.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΡΑΣΧΟΥ ΟΜΗΡΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ.

ΙΑΓΙΑΔΟΣ Δ.
ΕΠΙΠΛΩΗΣΙΣ.
(στίχ. 286—544.)

„ὦ Αἴαντες, πολέμαρχοι ἀνδρῶν χαλκοχι-
τῶνων!
„Υμᾶς — θα ἦτον ἀπρεπὲς — εἰς μάχην δὲν
προτρέπω·
„Σεῖς τοὺς λοιποὺς θαρρύνετε νὰ πολεμοῦν ἀν-
δρείως.
„ὦ, εἶθε, Ζεῦ, καὶ Ἄθηνά καὶ Ἄπολλον, τοι-
οὔτον
„Καρδίας μένος ὄλοι των νὰ εἶχον εἰς τα
στήβῃ!
„Θὰ ἐκυπτε ταχύτερον ἢ κόλις τοῦ Πριάμου,
„Ἐκ τῶν χειρῶν μας πίπτουσα καὶ λεηλατου-
μένη.“
Εἰπὼν αὐτὰ, τοὺς ἄφησε καὶ ἀλλαχοῦ ἐστράφη.
Ἦβρεν ἐμπρὸς τὸν Νέστορα· ὁ κύκνος τῶν
Πυλίων
Ἐκόσμιε τοὺς συντρόφους του, καὶ νὰ πατοῦν
τὰ ἔχνη
Συνίστα τοῦ Πελάγοντος, Ἀλάστορος, Χρομίου
Τοῦ Αἴμονος καὶ Βιάντος, ποιμένος τῶν λαῶν.
Τοὺς ἱππηλάτας ἔστησε, τοὺς ἵππους καὶ τὰ
δίφρα
Ἐμπρὸς· κατόπιν τῶν πεζῶν τὸ ἄνθος, πυ-
κνωμένον
Πολέμου πύργον· τοὺς δειλοὺς παρέταξ' ἐν
τῷ μέσῳ,
Ἐκεῖ νὰ μένουν κ' ἐκ σκληρᾶς ἀνάγκης νὰ
κτυπῶνται.
Εἰς τοὺς ἵππεῖς του ἔλεγε πρὸ πάντων, οὔτε
βῆμα
Νὰ μὴ ὠθοῦν τοὺς ἵππους των καὶ θορυβοῦν
τὰ πλήθη.

Και τότε δὲν θὰ ἔλεγεν ἀστένακτον τὴν μάχην
 Ὅστις εἰς λόγγας ἀτρωτος καὶ ἀδικτος εἰς ξίφη,
 Ἦτο παρών, ἢ δὲ Παλλὰς μονάχη τὸν ὠδήγει.

Ἐκ τῆς χειρός, κ' ἐμπόδιζε τὸ βεῦμα τῶν βελῶν.
 Πολλοὶ τῶν Τρώων κ' Ἀχαιῶν ἐκείνην τὴν ἡμέραν
 Πρηγεῖς κατέκειντο χαμαὶ ὃ εἰς παρὰ τὸν ἄλλον,

ΘΑΥΜΑ ΜΗΤΡΙΚΗΣ ΣΤΟΡΓΗΣ.

Επεισόδιον ἐκ τῆς μάχης παρὰ τὸ Μαλπλακέ.

Ἐν τινι μικρῷ οἰκίᾳ τοῦ παρὰ τὰ γαλλικὰ σύνορα κειμένου χωρίου Μαλπλακέ κατεῖχον μικρὸν δωμάτιον, ὅπερ διακρίνετο διὰ τὴν ἐν αὐτῷ ἐπικρατοῦσαν καθαριότητα, συγχρόνως δὲ καὶ διὰ τὰ παραδόξως λίαν κομψὰ ἐπιπλα. Ὁ πρὸ ἐμοῦ καθήμενος πολιοῦχος γέρον κατεσκευάσεν αὐτά, διότι εἶνε ξυλουργός. Συνήτησα αὐτὸν ἐν τῷ „καφενεῖῳ“ τοῦ χωρίου, ὅτε εἶχον ἀπέλθει διὰ νὰ ἐπισκεφθῶ τὸ πεδίον τῆς μάχης, ἐφ' οὗ ὁ πρίγκηψ Εὐγένιος καὶ ὁ δούξ τοῦ Μαλβορούγου τὴν 11. Σεπτεμβρίου 1709 εἶχον κατατροπώσει τοὺς στρατάρχας Βιλλιάρ καὶ Βοῦφλερ. Ὁ γέρον εἶχεν ὑποσχεθῆναι νὰ μοι διηγηθῆ ἄγνωστον τι ἐπεισόδιον τῆς μάχης καὶ ἦδη καθήμενος ἀπέναντι ἀλλήλων ἐπίνομεν ἐγχώριον οἶνον, ἐκαπνίζομεν σιγάρα, ἀτινα εἶχον φέρεи ἐγὼ ἐκ Βρυξελλῶν, ὅτε ὁ γέρον ἤρχισε τὴν ἀφήγησίν του. Ὅτι ἐμαθὼν κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν παρὰ τοῦ χρηστοῦ τούτου γέροντος μοι ἐνεποίησε τόσον βαθεῖαν ἐντύπωσιν, ὥστε πρέπον νομίζω ν' ἀνακοινώσω αὐτὸ τοῖς ἀναγνώσταις, καὶ μάλιστα ἀφ' οὗ εἶνε ἀληθεστάτη ἱστορία. Θὰ προσπαθῶ δὲ ὅσον τὸ δυνατόν πιστῶς, σχεδὸν αὐτολεξεί, ὅπως ἤκουσα αὐτὴν παρὰ τοῦ γέροντος, νὰ τὴν μεταδώσω εἰς τὸ δημόσιον.

Καθ' οὗς χρόνους εἶχε συμβῆ ἡ μάχη τοῦ Μαλπλακέ ἐξῆ ἐν τῇ ἐπαύλει τῆς Ράιμς παρὰ τὴν Βαλενσιέννην ἡ κόμησσα λὲ Δανουᾶ. Αὐτὴ ἦτο πλουσιωτάτη, κατήγετο ἐκ παλαιᾶς εὐπατριδῶν οἰκογενείας, καὶ εἶχε μονογενῆ υἱόν, ὃν ὑπερηγάπα καὶ ὅστις τότε μόλις ἦτον εἰκοσαετής. Κατ' ἐκείνην ἀκριβοῦς τὴν ἐποχὴν ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας, Λουδοβίκος ὁ ΙΔ', εἶχε περιέλθει εἰς μεγίστην ἀμηχανίαν, διότι οἱ Ἄγγλοι συμμαχοῦντες μετὰ τῶν Ὀλλανδῶν καὶ Αὐτοκρατορικῶν καὶ ἔχοντες στρατηγούς τὸν πρίγκηπα Εὐγένιον καὶ δούκα τοῦ Μαλβορούγου εἶχον κατακινήσει τοὺς στρατοὺς του καὶ κυριεύσει τὰ φρούριά του. Ταῦτα εἶχον συμβῆ ἐν ἔτει 1708. Ὁ γαλλικὸς στρατὸς διετελεῖ ἐν θλιβερωτάτῃ καταστάσει, κατεπτοημένος καὶ ἄνευ ἀρχηγού, εἰς ὃν ἡδύνατο νὰ ἔχη πίστιν, τὰ δὲ ταμεῖα ἦσαν κενά. Ὁ βασιλεὺς εἶχε στείλει τὰ ἀργυρὰ σκεύη του εἰς τὸ νομισματοκοπιεῖον, ἐμμήθησαν δὲ τὸ παράδειγμα του οἱ πρίγκηπες καὶ οἱ δούκες, οἱ κόμητες καὶ οἱ βαρώνοι — καὶ ὅλη τῶν εὐπατριδῶν ἡ τάξις. Προσεκάλεσε τοὺς Γάλλους του, ἀστούς τε καὶ εὐπατρίδας ὑπὸ τὰς σημαίας, ὅπως ὑπερασπίσωσι καὶ σώσωσι τὸ κινδυνεῖον βασίλειον, καὶ ἅπαντες προσῆλθον. Πολλοὶ καὶ ἀγρόται ἀφήσαν τὰ ἐργαστήρια, τὰ καταστήματα καὶ τὰ ἀροτρά των καὶ ἔγιναν στρατιῶται, ἐκ δὲ τῶν πύργων κατήλθον νέοι καὶ γέροντες ἰππῶται, ἵνα προσφέρωσι τὸ ξίφος των εἰς τὸν βασιλέα. Διὰ μᾶς τότε εὐρέθη πάλιν ἀρκετὸν χρῆμα καὶ ἐσχηματίσθη μέγας στρατὸς ἐξ ἑκατῶν χιλιάδων ἀνδρῶν καὶ ἐπέκεινα, ἀρχηγὸς δ' αὐτοῦ ἐξελέγη ὁ ἀριστος στρατηγὸς τοῦ βασιλέως, ὁ στρατάρχης Βιλλιάρ. Τότε καὶ ὁ νεαρὸς κόμης λὲ Δανουᾶ ἠναγκάσθη ν' ἀποχωρισθῆ τῶν κόλπων τῆς μητρὸς του καὶ νὰ ἐγκαταλίπῃ τὴν

ὠραίαν του ἐπαυλιν Ράιμς παρὰ τὴν Βαλενσιέννην, διὰ νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὸ πεδία τοῦ Ἄρεος. Ἡ ἀτυχὴς κόμησσα δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ζήσει, ὁ χωρισμὸς ἀπὸ τοῦ προσφιλεστάτου ὄντος, ὅπερ εἶχεν ἐπὶ γῆς, εἶχε διασχίσει τὴν μητρικὴν τῆς καρδίαν· ἐν τούτοις ἦτον ἀνάγκη νὰ ὑποφέρῃ τὸ πεπρωμένον καὶ ὁ νεαρὸς κόμης ἀπῆλθε συναποφέρων τὰς θερμότητας μητρικᾶς εὐχᾶς συνοδευομένης μετὰ τὰ θερμώτατα δάκρυα.

Κατ' ἀρχὰς ἡ μήτηρ δὲν ἐφοβεῖτο τόσον πολὺ διὰ τὸ τέκνον τῆς, διότι ὁ Βιλλιάρ μετὰ τοῦ στρατοῦ του εἶχε σχηματίσει ὄχυρον στρατόπεδον παρὰ τὴν πόλιν Δουᾶ, ἐνταῦθα δ' εἶμεν καὶ ὁ κόμης Δανουᾶ, παραληφθεὶς εἰς ἀξιωματικὸς εἰς τὸ σῶμα τοῦ „βασιλικοῦ οἴκου“, πλησίον τοῦ στρατάρχου καὶ πρὸς τὸ παρὸν μακρὰν παντὸς κινδύνου. Ἐπὶ τέλους ὅμως ἡ κατάστασις μετεβλήθη. Οἱ σύμμαχοι ἀπέσχον νὰ προσβάλωσι τὸ γαλλικὸν στράτευμα εἰς τὴν καλῶς ὀχυρωμένην θέσιν του, ἀντὶ δὲ τούτου ἐπολιόρκησαν τὸ φρούριον Τουρνά, ὅπερ καὶ ἐκυρίευσαν. Ἐπειτα ἐτοποθετήθησαν πρὸ τοῦ Μόνς, περιεκύκλωσαν τὰς τάξεις τοῦ Βιλλιάρ, οὕτω δὲ ἠνάγκασαν αὐτὸν ν' ἀντεπεξέλθῃ καὶ νὰ δοκιμάσῃ τὴν τύχην του εἰς μάχην ἐκ τοῦ συστάδην. Τώρα ἤρχισαν τὰ καθήματα καὶ τὰ βάσανα τῆς κομήσσης. Ἐπειδὴ τὰ στρατεύματα διὰ τῆς Βαλενσιέννης εἶχον παρέλθει πλησίον τοῦ μεγάρου τῆς, ἐζήτησε νὰ ἴδῃ ἅπαξ ἔτι τὸν υἱὸν τῆς πρὸ τοῦ προσεχοῦς ἀγῶνος περὶ τῶν πάντων, ἀλλ' ὁ νεαρὸς ἀξιωματικὸς ἠσθάνθη ὅτι δὲν εἶχε τὴν γενναϊότητα ν' ἀποχαιρισθῆ ἅπαξ ἔτι τὴν μητέρα του καὶ ἐτράπη μετὰ τοῦ σώματός του ἄλλην πορείαν. Ἐδῶ πρὸ τοῦ Μαλπλακέ ἐστρατοπέδευεν ὁ στρατάρχης Βιλλιάρ, διὰ ν' ἀναγκάσῃ τοὺς ἐχθρούς του εἰς ἐπίθεσιν. Οὗτοι ἤργοπόρουν, διότι ἔπρεπε πρῶτον νὰ περισυλλέξωσι τὰ πλῆθη των, οὕτω δὲ ὁ στρατάρχης ἔσχε καιρὸν νὰ ὀχυρώσῃ τὰς γραμμὰς του καὶ νὰ καταστήσῃ αὐτὰς ὅσον ἐνεστί δυσπορθήτους εἰς τὸν ἐχθρόν. Τὴν 11^{ην} τέλος τοῦ Σεπτεμβρίου ἐμελλε νὰ γίνῃ ἡ μάχη. Κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐδοκίμασεν ἡ κόμησσα ἀπεριγράπτους βασάνους, νυχθημερόν θρηνηεὶ τὸν υἱὸν τῆς, τὸν ὁποῖον ἐνόμιζεν ἀπωλωλῶτα, οὐδεμίαν νύκτα εἶχε κοιμηθῆ, πολλοὶ δὲ τῶν ὑπηρετῶν τῆς ἔτρεχον πανταχοῦ ἐφιπποὶ, ἵνα τῇ φέρωσιν ἀγγελίας περὶ τῆς θέσεως τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς προσεχοῦς μάχης. Κατὰ τὴν κρίσιμον ἡμέραν κατελήφθη ὑπὸ τόσον πυρετώδους ἐρεθισμοῦ, ὥστε ἐφοβοῦντο διὰ τὴν υγίειάν τῆς, τὴν ζωὴν τῆς. Ἡ πάλη τῶν δύο στρατῶν ἦτο φοβερὰ καὶ ἐφαίνετο ἀτελεύτητος, διότι κατ' ὅλην τὴν ἡμέραν ὁ κρότος τῶν πυροβόλων ἠκούετο μέχρι Ράιμς. Τὴν ἑσπέραν ἐκείνην ὁ φόβος καὶ ὁ ἀπελπιστικὸς ἐρεθισμὸς τῆς κομήσσης ἐφθασεν εἰς τὸ ὑπατον σημεῖον, τότε συνέβη παράδοξόν τι θαῦμα! — Καὶ αὐτὸ εἶνε σωστὴ ἀλήθεια, κύριε, πρέπει νὰ με πιστεύσητε, εἶπεν ὁ γέρον μετ' ἱερᾶς σοβαρότητος καὶ θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας. — Ἡ κόμησσα κατελήφθη ὑπὸ παραδόξου ὕπνου καὶ ἐν ὄνειρῳ εἶδε

ΣΧΟΛΗ ΕΣΤΙΑΣΕΩΣ

το πεδίο της μάχης τόσο καθαρά, όσον και αν ήγγρυνται και εύρισκετο επ' αυτού. Είδε το μέρος των χαρακωμάτων παρά την έξοδον του χωρίου Μαλπλάκ, έπειτα δάσος μετά κεκομμένων και διατετρομμένων δένδρων και εις το βάθος άνεγνώρισε μικράν έπαυλιν — ήτον ή έπαυλις Βλαυρν έδω πλησίον μας. Άγροι και δάσος, χαρακώματα και τάφοι ήσαν κεκαλυμμένοι υπό σωρών πτωμάτων ανθρώπων και ίππων, ψυχοραγούντων και τετραυματισμένων. Πλησίον αποκεκομμένου τινός δένδρου πρό των χαρακωμάτων άνεγνώρισε ο δξυδερκής οφθαλμός της τον προσφιλή υιόν — ως πτώμα' εκείτο πλησίον νέου τινός τετραυματισμένου' αξιωματικού του έχθρικού στρατού, ο όποιος έζη ακόμη και εφώναζε στενάζων και θρηνηών το όνομα της μητέρας του. Μετά την φρικτήν ταύτην όπτασίαν εξύπνησε λίαν ήρεμος και ώσανει έμπνευσθεΐσα υπό ιερές γενναϊότητας.

Έπλησίαζεν ή έσπέρα. Η κόμησσα διέταξε να έτοιμώσων τίν άμαξάν της, έλαβε δύο των πιστοτάτων ύπηρεταίν μεθ' έαυτής και άνεχώρησε μεθ' όσης ταχύτητος ήδύναντο να τρέξωσιν οι ίπποι της και οι κακοί δρόμοι επέτρεπον, πρώτον προς το μέρος του Μπαβιά και έπειτα εις την βωμαϊκήν λεωφόρον προς το Μαλπλάκ. "Ο,τι υπέρφερεν ή καρδιά της κατά την μακράν πορείαν και εν μέσω του πληθους πτωμάτων φρικώδους πεδίου της μάχης δύναται τις μόνον να αισθανθή και να φαντασθή, ούδέποτε όμως και να περιγράψη. Έν τούτοις το θαύμα της μητρικής αγάπης εξηκολούθει ένεργούν, ήδυνήθη όλα να ύποστή και έπιμόγθως να διέλθη μεταξύ των νεκρών και πληγωμένων μέχρι της θέσεως, την όποιαν ειχεν ιδεί εν όνειρω — και άνεβρε! Τό όνειρόν της ήτον αληθέστατον. Έκει έκείτο ο υιός της — άπνους. Όλολύζουσα κατέπεσεν επ' αυτού και μετά σπαραξικαρδιών θρήνων έκάλει το όνομα του δυστυχοϋς τέκνου της. Έν τούτοις δεν έμενεν άργή. Είς των ύπηρετών εις εν νεύμα της ήγειρε το άψυχον σώμα και έφρην αυτό εις την άμαξαν. Άλλ' ετε ήθελε ν' ακολουθήσθαι και ή κόμησσα, ιδού άκούει πλησίον της σιγανά — σιγανά μετά συγκινητικής παρακλήσεως και εν στεναγμώ αγωνιώντος το όνομα „Μήτερ!“ φρίσσουσα δ' έστράφη όπισω της. Έκει έκείτο ο νέος πληγωμένος αξιωματικός του έχθρικού στρατού, όπως ειχεν ιδεί αυτόν εν όνειρω, και ή βασανισθεΐσα μητρική καρδιά της ήσθάνθη θερμήν συμπάθειαν προς τον δυστυχή, ώσανει ήτον ιδίος υιός και ούχι έχθρός, δετις ίσως ειχε φονεύσει και τό προςφιλές τέκνον της. Διέταξε τον δεύτερον ύπηρετήν να έγείρη τον τραυματίαν και να φέρη αυτόν εις την άμαξαν, έπειτα εξηκολούθησεν ή κόμησσα βραδέως την πορείαν της μετά της θλιβεράς λείας διευθυνομένη προς το οικημά της.

Έν τή άμάξη ή κόμησσα ειχεν οφθαλμούς και αισθήσεις μόνον δια τον υιόν της, δετις, βεβαίως νεκρός ών από πολλού, έκείτο ήδη επί της καρδιάς και των βραχιόνων της. Μετά σπασμωδικής θερμότητος έσφιγγεν αυτόν εν ταΐς άγκάλαις της, έκάλυπτε την νεκρικήν μορφήν του δια θερμών δακρύων και φιλημάτων και έκάλει ότε μόν μετά συγκινητικής ικεσίας, άλλοτε δε μετ' άπελπιστικής κραυγής το όνομά του. Έπειτα εν πίστει παρεκάλει θερμώς τον Ύψιστον να τή σώση τον υιόν, ή εαν ήτον ήδη νεκρός, να πράξη θαύμα εις αυτόν και εις αυτήν, την δυστυχή μητέρα, και να τή έπαναδώσθαι την ζωήν, να τον χαρίσθαι εις αυτήν εκ νέου. Και όλος αυτός ο κοπετός και αι δεήσεις της μητρικής καρδιάς δεν έμειναν άνευ αποτελέσματος. Τό θαύμα, όπερ ειχε γίνει εις αυτήν, ένηργησε και έδώ, τό παγωμένον σώμα έλαβε

ζωήν! "Ο πιστευόμενος νεκρός ήνοιξε τους οφθαλμούς — τα ώχρα ύποκύανα χείλη εκινήθησαν, έλαφρά πνοή εξέηθε δι' αυτών και εν αυτῇ ήκούσθη τό θνομα „μήτερ!“

Η πίστις και ή στοργή της μητρικής καρδιάς της ειχον εκτελέσει τό θαύμα, ειχον ανακαλέσει τον νεκρόν εις τον βίον! Άμέσως προσεκλήθη ο Ιατρός και ούτος εξηκολούθησε τό φιλάνθρωπον έργον του ούτως, ώστε μετ' ολίγον οι δύο τραυματίαι άνέλαβον σχετικώς και ήδύναντο να αισθάνωνται, τί συνέβαινε περίξ των. Πόσον ήτον εύτυχής ή μήτηρ αισθανομένη την χείρά της έλαφρως θλιβομένην υπό της του υιού της δι' όλα, όσα δι' αυτόν έπραξε! Άλλά και τον άλλον τραυματίαν περιποιήθη μετ' αγάπης και ότε έμαθε το όνομά του, έπεμφεν άμέσως έπιπτον άγγελον εις Βρυξέλλας προς την μητέρα, ήν έζήτη ο μόλις δεκαπενταετής πρίγκηψ Λεοπόλδος του Άρεμβεργ, διότι ούτος ήτον ο έχθρικός αξιωματικός, ίνα τή αναγγείλῃ την χαρμόσυνον ειδήσιν, ότι ο υιός της ζή ακόμη και σῶος διαμένει παρά τή κομήσση Δανουά.

Μετ' ολίγας ήμέρας έφθασε μεγάλη τις κυρία συνοδευομένη υπό νεαρής, μόλις δεκαεπταετούς, ώραιότητας νεάνιδος. Αυτή ήτον ή πριγκηπέσσα Μαρία Έρριέττα του Άρεμβεργ, εκ γεννητής μαρκησία Γράνα και ή πρεσβυτέρα θυγάτηρ της. Την χαράν των γυναικών, ότι τον από πολλού νεκρόν νομιζόμενον υιόν και αδελφόν άνεβρον ζώντα και μεταξύ τόσον εύγενών ανθρώπων, την θερμήν ευγνωμοσύνην, ήν εξέφρασαν άμφότερα εις την σώτειράν του δεν δύναμαι να περιγράψω, αλλά πάσα εύαίσθητος καρδιά θα δυνηθῇ να έννοήσῃ.

Η πριγκηπέσσα και ή θυγάτηρ της έμειναν εν Ράιμς και από κοινοϋ μετά της κομήσσης περιποιούντο τους άσθενείς, ότε δε ούτοι άνέρρωσαν, ισχυρότερος και καλλίτερος δεσμός συνήνωσε τας δύο εύγενείς οικογενείας, αίτινες αν και πρότερον ήσαν έχθρικοί προς άλλήλας, εν τούτοις εν τή άτυχία συνεδέθησαν δια στενής φιλίας. Η νεαρά και ώραία πριγκηπέσσα Άρεμβεργ απήλθε του Ράιμς ως μνηστή του κόμητος Δανουά, μετά τό τέλος δε του πολέμου επανήλθεν ως σύζυγος του νεαρού κόμητος και δεσποινά του οικου του.

Ο κόμης δεν άνέλαβε πλέον τα όπλα, διότι ύπολειφθεΐσ τις άδυναμία και, δια τί να τό σιωπήσω, διπλοί δεσμοί εκράτουν αυτόν εν τῷ οικῷ του, ένθα πλησίον της ώραίας συζύγου του απήλαυσε βίον εύτυχῆ και ευδαίμονα. Άλλ' ο πρίγκηψ Λεοπόλδος εξηκολούθησε τό έργον του πολέμου, έγινε διάσημος στρατηγός και διοικητής των αυτοκρατορικών στρατευμάτων εν ταΐς Κάτω Χώραις και άπέθανε τῷ 1745. Έγγονή τις του κόμητος Δανουά υπανδρεύθη τον γνωστόν Αδγουστον Άρεμβεργ, φίλον του Μιραβώ, ο δε υιός αυτού πρίγκηψ Έρνέστος Άρεμβεργ, γεννηθείς τῷ 1777 έζη μέχρις εσχάτων ως απόγονος του εκ θαύματος της μητρικής στοργῆς σωθέντος κόμητος Δανουά έδώ εις Ράιμς παρά την Βαλενσιέννην.

Ο γέρον έσιώπησε. —

— Και πόθεν γνωρίζετε όλα ταύτα τόσον ακριβώς; ήρώτησα αυτόν έννός, διότι την άφελη του διήγησιν ειχον άκούσει μετά μεγάλης προσοχής.

Ο γέρον απήνησεν:

— "Ο,τι σῶς διηγῆθην εύρίσκειται γραμμένον εις την βιβλιοθήκην ή τα άρχεία της Άρεμβουργικής βιβλιοθήκης — αν αυτή εύρίσκειται ακόμη εις Ράιμς, όπου ειργάσθην επί πολύ, ή εις τό Άρεμβουργικόν μέγαρον εν Βρυξέλλαις ή άλλού που, δεν γνωρίζω. Ίσως ήμέραν τινά δημοσιευθῇ τό πρῶγμα κατά τα παλαιά ταύτα χειρόγραφα. Άλλά πάν-

τοτε θα εκτεθῇ αυτό όπως σῶς τό διηγῆθην εγώ τώρα και όπως και άλλα πρόσωπα εκτός έμου έμαθον αυτό!

Ηύχαρίστησα τον γέροντα και την σύντροφόν του θερμώς δια την διήγησιν και την φιλοξενίαν, έπειτα έθλιψάμεν

άμοιβαίως τας χείρας, μη λαμβάνοντες επ' όψιν ότι τῷ 1709 και 1870 οι πατριώται του και οι πατριώται μου ίσταντο έχθρικός άπέναντι άλλήλων, άλλ' ως καλοί γείτονες και φίλοι.

Ernst Pasqué.

ΕΓΚΛΗΜΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΦΡΟΣΥΝΗ.

(τέλος).

Ο διάσημος άγγλος Ιατρός Μάδσλεϋ αφηγείται εν τινι σπουδαίῳ αυτου συγγράμματι „περί του ύπευθύνου των φρενοβλαβών“ τό εξής γεγονός.

„Ημέραν τινά έπεσκέφθη αυτόν κύριος τις, πενητηκονταετής την ήλικίαν, εύρωστος και εκτάκτως νευρώδης, δετις άφ' οϋ προηγουμένως διήγαγε βίον λίαν ένεργόν και ως εκ της εργασίας του περιήλθε πλείστας χώρας, από τινων ετών ειχε παραιτηθῇ πάσης εργασίας. Έβρασανίζετο υπό φοβεράς μανίας προς φόνον, ήτις ένίοτε τόσον άκαταμαχίτως εξεδηλοϋτο, ώστε ήναγκάσθη να ζῆ μακράν της οικογενείας του εις τι άλλο ξενοδοχείον, ίνα μη καταστῇ φονεύς. Ουδέποτε ήτο άπηλλαγμένος της όρμης ταύτης, κατά καιρούς όμως υπέπιπτεν εις φοβερούς και άνυποφόρους παροξυσμούς. Έλαφρότερον ήσθάνετο αυτήν, έλεγεν ο άσθενής, όσάκις ήσχολεΐτο μόνον με την ιδέαν του φόνου, χωρίς συγχρόνως να έχη και την επιθυμίαν να την πραγματοποιήσῃ. Έν τῷ μεταξύ όμως καταλαμβάνετο υπό της μανίας ως υπό παροξυσμοϋ, τό αΐμα συνέρρεε προς την κεφαλήν, βαρέαν ούσαν και τεταραγμένην' ο άσθενής ήσθάνετο έαυτόν όλως εγκαταλειμμένον, έτρεμε καθ' όλον το σώμα και εκάλυπτετο υπό ψυχρού ιδρώτος, μεθ' ο εξερρήγνυτο εις δάκρυα και ούτως άνεκουφίζετο καθ' όλοληρίαν. Ούχι σπανίως οι παροξυσμοί ούτοι επήρχοντο κατά την νύκτα, ότε πλήρης φόβου επήδα έξω τῆς κλίνης, τρέμων καθ' όλον το σώμα και εξ ιδρώτος αποστάζων. Ούτω περιέγραφεν ο άτυχής άνθρωπος την θλιβεράν του κατάστασιν, περί ής ήδύνατο να πεισθῇ πῶς άκούων αυτόν και βλέπων τα άφθονα δάκρυα, άτινα έχυνε διηγούμενος τ' άνωτέρω. Άλλως ο χαρακτήρ αυτου ήτο σταθερός και ένεργητικός, ούδεν δε ένδόσμιον παρείχετο όπως ύποθέσῃ τις ύπάρχουσαν διανοητικήν τινα ταραχήν εξαιρουμένης της εύκολίας, μεθ' ής συνελάμβανεν άβασίμως ύποψίας και έτρεφε δυσπιστίας προς τους περι αυτόν. Έν ὧ εις όλα τα άλλα ήδύνατο να συγκρατήσῃ έαυτόν, εις τοϋτο μόνον δεν ήδύνατο να εξασκήσῃ την δύναμιν της θελησεώς του, και ήτον υπό τό κράτος ήθικῷ έλαττώματος, όπερ έβλαπτε τό νευρικόν του σύστημα και καθίστα ευεξήγητον την αξιοδρήνητόν του κατάστασιν.

Χαρακτηριστική επίσης δια τον τύπον τοϋτον της φρενοβλαβείας εινε και ή εξής ιστορία εικοσιδιετούς γυναικός, έχούσης εν τῇ οικογενεία της και άλλους πάσχοντας τας φρένας. Έπανειλημμένως καταλαμβάνετο αυτή υπό παροξυσμών άμέτρου έρεθισμοϋ, καθ' οϋς πάντοτε προσεπάθει να στραγγαλίσῃ την ιδίαν θυγατέρα, ήτις όμως έτρεφε προς αυτήν άπερίοριστον αγάπην και στοργήν. Συνήθως εκάθητο εν τινι γωνία ήσυχος, παρεπονείτο δια την κατάστασιν της και έφαινότο τόσον αδύνατος, ώστε να ύποθέσῃ τις ότι μόλις ήδύνατο να κινηθῇ. Αίφνης όμως άνεπήδα εκ της θέσεώς της κραυγάζουσα, ότι οφείλει να τό κάμῃ, και έπέπιπτε κατα της θυγατρός όπως την στραγγαλίσῃ. Διαρκούστος του παροξυσμοϋ άνέπτυσσε τοσαύτην δύναμιν, ώστε

μετά βίας ήδύνατο να την κρατήσῃ εις και μόνος άνθρωπος. Μόλις όμως παρήρχοντο ολίγα λεπτά εν τοιαύτῃ άγωνία, έπιπτεν εκτάδην εξηντηλήρη και άσφυκτιώσα, και εκραύγαζε: „Σώσατέ με, σώσατέ με! Σῶς τό έπα' δεν πιστεύετε πόσον ήμην κακή!“ Ηδη δεν ήδύνατο τις πλέον να παρατηρήσῃ τι επ' αυτῆς εμφάνιον παραφροσύνην, οι δε παροξυσμοί έφαινοντο μάλλον ως τις άκαριαία σπασμωδική διατάραξις των διανοητικών λειτουργιών. Δια τοϋτο και ή πάσχουσα ήτον αξιοδάκρυτος ως ώδυομένη να διαπράξῃ κακούργημα, οϋ και την ιδέαν ακόμη δεν ήδύνατο να ύποφέρῃ.

Και αληθώς τόσον φοβερά εινε αι βάσανοι των υπό της μανίας του φόνου καταλημμένων, ώστε συχνάκις οι δυστυχείς αδυνατούντες να άντιστώσι κατ' αυτών αυτοχειριάζονται.

Έτερον συγγενές τῷ άνωτέρω φαινόμενον εινε ή κλεπτομανία, καθ' ήν άνθρωποι τινες κλέπτουσι χωρίς ιδιοτελείας ή πλεονεξίας τινός. Ούτως ο γάλλος Ιατρός Giraud αφηγείται περί τινος μεμορφωμένης γυναικός, ότι καιτοι πλουσία και μηδενός στερουμένη εκλεπτεν εν τούτοις διάφορα άντικείμενα εις όσα αν έπεσκέπτετο καταστήματα. Ομοίως και ο Casper αναφέρει παιδαγωγόν τινα κλέπτουσαν χρήματα δια μόνον τον λόγον, ότι ηύχαριστέτο άκούουσα „τον ήχον του μετάλλου“. Έτερα έπιμεμελημένης τυχοϋσα άγωγῆς νεάνις υπεξήρει πᾶν ότι εκέντα τους οφθαλμούς της, έρεύνης δε γενομένης εύρέθησαν παρ' αυτή δακτυλῆθραι, περιώρια, περικνηρίδες, χειρόκτια και άλλα διάφορα πράγματα, και εν ὧ χύνουσα πικρά μετανοίας δάκρυα ώμολόγει το εγκλημά της και ύπέσχετο να διορθώσῃ έαυτήν, εξηκολούθει εν τούτοις πάλιν να κλέπτῃ. Ο Lavater λέγει περί Ιατροϋ τινός οϋδέποτε άπερχομένου του δωματίου άσθενούς τινός χωρίς λαθραίως να συμπαραλάβῃ τι μεθ' έαυτοϋ, δια τοϋτο και ή σύζυγος αυτου καθ' εκάστην έσπέραν ήρνούα τα θυλάκιά του και εύρισκεν εν αυτοΐς τακτικώς φαλιδία, μαχαίρια, μικράς κοτύλας, θήκας και τα παρόμοια, άτινα κρυφίως απέδιδε πάλιν εις τους ιδιοκτήτας των. Μετά την κλοπήν των άντικειμένων ή όρμη εκείνη και ή μανία καταπραΐνεται, τα δε κλοπιμαία, μηδεμίαν έχοντα πλέον δια τον κλέψαντα άξίαν, ρίπτονται επ' αυτού άνευ προσοχής τῆδε κάκειος.

Έτεραν επίσης συγγενή κατηγορίαν αποτελοϋσιν οι έχοντες την μανίαν του έμπρησμοϋ, άπέδωκαν δε τό πάθος τοϋτο κυρίως εις τους μηκέτι ήβασάντας εκεινοους νεανίσκους, ότινες άνευ τινός αίτίας καθίστανται έπιφοβοι έμπρησταί. Ο Ιατρός Χέλβιγ λέγει, ότι ειδή ποτε νεανίαν μόλις δεκαεπταετή και εν τούτοις τρεΐς ήδη πυρκαϊάς άναψάντα εν τῇ ιδιαιτέρᾳ του πατρίδι. „Ότε ειδον πρώτην φοράν πυρῆον, έλεγεν οϋτος, μου ήλθεν άμέσως ή ιδέα' ο, αυτό 'μπορεί ν' ανάψῃ. Μεγάλην εύχαρίστησιν δεν ειχον από τας πυρκαϊάς, τό περισσότερο μετενόουν κατόπιν, αλλά άμα έφθανα εις εκείνο τό σημείον, πάντοτε ήσθάν-

μην ως μίαν δύναμιν να με ώθη, εν νέου να θέσω τὸ πῦρ." Ομοίως ὑπέρητριά τις, ἄλλως ἀγαθὴ καὶ μόλις δεκαεπτὰ ἐτῶν ἡλικίαν ἔχουσα, ἔλεγεν, ὅτι πάντοτε ἀκαταμάχητον ἡσθάνετο κλισιν ὡ ἀνάφη πυρκαϊάν, χωρὶς τὸ παράπαν ὡ ἀναλογισθῆ τὰς συνεπείας τῆς πράξεώς της. Ἀφ' οὗ ὀλόκληρος ἡ οἰκία περιεκυκλώθη ὑπὸ τῶν φλογῶν, ἡσθάνθη μὲν ἐπὶ τούτῳ βοᾶειαν λύπην, ἀλλ' ὁ φόβος της ἐξέλειπεν ἐντελῶς. Ἡ ὑπαρξὶς τοιαύτης τινος ἐμπρηστικῆς μανίας ἀνεγνωρίσθη ἤδη περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ὑπὸ τῆς ἐν Λευφίᾳ ἱατρικῆς σχολῆς, βραδύτερον δὲ καὶ διὰ νόμου ἐπεκυρώθη ὑπὸ τοῦ πρωσικοῦ ὑπουργείου, ἀποστειλάντος εἰς ἅπαντα τὰ δικαστήρια τοῦ κράτους ἐγκύκλιον, καθ' ἣν ὅσας οἱ αὐτουργοὶ πυρκαϊᾶς τινος εἶχον ἡλικίαν ἀπὸ δαΐδεκα μέχρις εἰκοσιν ἐτῶν ἔπρεπε, πρὶν ληφθῆ ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις, νὰ δοθῆ πρὸς τοῦτο ἡ δέουσα ἐγκρίσις ὑπὸ τῶν εἰδημόνων. Μετὰ παρέλευσεν ὀλίγου χρόνου πολλοὶ ἐκ τῶν ἱατρῶν ἐκηρύχθησαν ἐναντίοι τῆς παραδοχῆς ἰδιαίτερας πυρομανίας, ὁ δὲ ἱατρικὸς σύμβουλος Casper, εἰς τῶν ἐξοχωτέρων ἱατροδικαστῶν τῆς ἐποχῆς του, κατώρθωσεν ὡς μέλος τοῦ ἱατρικοῦ συμβουλίου νὰ ἀρῆ περὶ τὸ 1850 τὸν ὅρον ἐκεῖνον, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ νεωτέρα ἱατρικὴ μετὰ πολλὰς συζητήσεις καὶ ἀμφιβολίας κλίει νὰ παραδεχθῆ τὴν πυρομανίαν οὐχὶ ὡς ἰδιαίτεραν διανοητικὴν νόσον, ἀλλὰ μόνον ὡς μονομερῆς τοιαύτης τινὸς σύμπτωμα. Ἐπὶ τῆς αὐτῆς βί-

σεως δὲ στηριζομένη πειράται νὰ ἐξηγήσῃ καὶ τὴν κλεπτομανίαν καὶ τὰς ἄλλας μονομανίας. Ἀλλ' ἐν ᾧ τὸ εἶδος τοῦτο τῶν κακούργων ὡς γνωρίσμα φέρει τὴν ἑλλειψιν πάσης ἐγκληματικῆς ἀφορμῆς, παρ' ἄλλοις συμβαίνει ἄλλο τι πάντῃ ἀπίστευτον, διότι φονεύουσιν οὐχὶ ἐκ μίσους, ἀλλ' ἐξ ἀγάπης πρὸς τὸν δολοφονούμενον. Τοιοῦτοι εἶνε οἱ ἀποκτείνοντες τὰ ἴδια τέκνα γονεῖς, οἵτινες ἀτυχῶς δὲν εἶνε σπάνιοι ἐν ταῖς μεγαλοπόλεσι τῆς Εὐρώπης. Ἡ ἀποτρόπαιος ἱστορία ἐπιπλοποῦ τοῖς ἐν Βερολίῳ, φονεύσαντος πρῶτον μὲν τὰς δύο τοῦ θυγατέρας, εἶτα δ' ἀποκόψαντος τὸν λαμβὸν τῶν δύο τοῦ υἱῶν καὶ τελευταίον πειραθέντος καὶ ἑαυτὸν ὡ ἀποκτείνῃ δὲν εἶνε μοναδικὴ ἐν τοῖς χρονικοῖς τῶν βερολινέων δικαστηρίων. Οὐχὶ ἀδικῶς ὁ Χόλτσενδορφ ὀνομάζει τὰ φαινόμενα ταῦτα τραγωδίαν τῆς κοινωνικῆς διαφθορᾶς. Συμβαίνουν δὲ ταῦτα πρὸ πάντων εἰς τὰς καλλιτέρας φύσεις, αἵτινες πλήρεις ἀελοπισίας ἐκ τοῦ ματαίου ὑπὲρ τῆς ὑπάρξεως ἀγῶνός των καὶ ἐμποροῦμαι ὑπὸ ἐλίκρινου πρὸς τοὺς οἰκίους των ἀγάπης, ἀντὶ νὰ ἐγκαταλείψωσιν αὐτοὺς θέλουσι διὰ τοῦ κοινῆ θανάτου νὰ τοὺς σώσωσιν ἀπὸ τῆς ἀτιμίας, τῆς πενίας ἢ καὶ τοῦ οἴκτου τῶν ἀνθρώπων. Ἀπεράσιμα νὰ φονεύσῃ τὰς θυγατέρας μου διὰ νὰ μὴ ἀναγκασθῶν μετὰ τὸν θάνατόν μου νὰ γυρνοῦν ἐστὸν κόσμον ἐδῶ κ' ἐκεῖ, ἔλεγε πρὸς τοὺς δικαστὰς ὁ ἀνωτέρω μνημονευθεὶς ἐπιπλοποιός.

Δρ. Ε. Μ.

ΑΙ ΑΡΕΤΑΙ ΚΑΙ ΑΙ ΚΑΚΙΑΙ.

Παραμῦθι.

Αἱ ἀρεταὶ καὶ αἱ κακίαι ἐμισοῦντο ἀναμεταξύ τους ἀφ' ὅτου ὑπάρχουν ἄνθρωποι ἐστὸν κόσμῳ. Αἱ κακίαι ζοῦσαν πάντα χαρούμεναι καὶ ὅ,τι ἔκαμναν τὸ ἔκαμναν μὲ μεγάλην τέχνην καὶ πονηρίαν· αἱ ἀρεταὶ ἦσαν πάντα πτωχεῖαι καὶ ἐν τούτοις μόνον αὐταῖς ἔφεραν ὡς παραδειγμὰ εἰς ὅλα τὰ βιβλία τῶν σχολείων καὶ τὰ παραμῦθια. Ἀλλὰ μέσα ἐστὴν καρδίᾳ τους καὶ αὐταῖς ἐπιθυμοῦσαν ἔσθι νὰ προοδεύουν ὅπως καὶ αἱ κακίαι! Καὶ νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθειαν καμμία φορὰ κρυφὰ κρυφὰ τὸ κατώρθωσαν.

Δύσκολο εἶνε τώρα νὰ εἰρούμε πλέον τὴν αἰτίαν, διὰ τὴν ὁποίαν ἐμάλωσαν, καὶ πόσος πρῶτος ἔκαμε τὴν ἀρχή. Φαίνεται ὅμως ὅ,τι ἡ ἀφορμὴ ἐδόθηκεν ἀπὸ ταῖς ἀρεταῖς. Ἡ κακία ἦταν πάντοτε πολὺ πανουργότερα καὶ πρὸ ἐφευρετικῆ, περπατοῦσε μὲ περηφάνειαν ὡς κοκέττα γυναῖκα, καὶ ὡς ἀγριο ἄλογο ἐχύνονταν μέσα ἐστὸ χρυσάφι καὶ τὸ ἀσῆμι τοῦ κόσμου. Αἱ ἀρεταὶ δὲν μπορούσαν βέβαια νὰ τὴν φθάσουν καὶ δι' αὐτὸ ἐθύμωσαν. „Καλὰ λοιπὸν, εἶπαν, κάμνε συ τὴν μεγάλη κυρία, ἀξελόγιαστη! Ἡμᾶς θὰ μᾶς τιμοῦν καὶ ποκάμισο μονάχα ἂν φοροῦμε.“ Καὶ ἡ κακία ἀποκρίθηκε: „Ναί, κυττάξετε νὰ τιμηθῆτε!“

Τέτοιο περιγέλοιο ὅμως δὲν μπορούσαν αἱ ἀρεταὶ νὰ ὑποφέρουν καὶ δι' αὐτὸ ἀρχισαν ὅπου μπορούσαν καὶ ἐπὶ κάθε βῆμά τους νὰ ταπεινῶνουν τὴν κακία. Ἐβγήκαν μάλιστα σχεδὸν γυμναῖς ἔξω ἐστὸς δρόμους καὶ ἐνωχλοῦσαν τοὺς διαβάτας: „Ἐσθι δὲν εἶνε, σεῖς τίμιοι ἄνθρωποι, σεῖς μᾶς ἀγαπάτε κ' ἔσθι ποῦ εἶμαστε; Καὶ οἱ διαβάται, „Μὰ πῶς ἐπλήθαιναν αὐτὰ τα γερωντοκόριτσα! ἔλεγον. Πᾶτε ἐστὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Παναγίας καὶ μὴ μᾶς κρατᾶτε ἐστὴ μέση τοῦ δρόμου!“

Αἱ ἀρεταὶ ὅμως ἐδοκίμασαν καὶ τὴν ἀστυνομίαν νὰ πά-

ρουν μὲ τὸ μέρος τους, καί: „Τί στέκεσθε καὶ χάσκετε ἔσθι; ἐφώναζαν πρὸς τοὺς ἀστυνόμους. Ἀφίνετε ἔσθι νὰ διαφθεῖρεται τὸ δημόσιον, καὶ προτοῦ νὰ τὸ καταλάβετε θὰ ἰδῆτε ὅλον τὸν κόσμον νὸ βρωμᾶ ἀπὸ κακίας!“ Ἀλλὰ ἡ ἀστυνομία δὲν συγκινεῖται εὐκολὰ καὶ ἐξηκολούθησε νὰ προστατεύῃ ταῖς κακίαις καὶ νὰ βάζῃ μάλιστα τοὺς στρατιώτας νὰ ταῖς παρουσιάζουν τὰ ὅπλα. Ἐσθι θέλοντας καὶ μὴ θέλοντας αἱ ἀρεταὶ ἔπρεπε ὡ ἀποσυρθοῦν, ἀπο το θυμὸ τους ὅμως ἐφοβέριζαν: „Νὰ ἰδῆτε σεῖς! θάρθη καιρὸς νὰ σᾶς στείλωμε ἐστὸ κότεργο διὰ τὰ ἔργα σας!“

Ἀλλὰ αἱ κακίαι διαρκῶς ἐπροσδευαν καὶ ἐκαυχῶντο μάλιστα. „Νὰ τώρα πλέον τὸ βρήκατε καὶ σεῖς — νὰ μᾶς φοβερίζετε δα μὲ τὸ κότεργο! Ἄν θὰ πάμε ὡ μεις ἐκεῖ, αὐτὸ δὲν τὸ ξέρουμε ἀκόμη, σεῖς ὅμως κυττάξετε ποῦ ἀφ' ὅτου γεννηθῆκατε εἴσατε μέσα! Δὲν βλέπετε πόσο κακαῖς ἔγιναν καὶ αὐταῖς δὰ αἱ ἀρεταῖς! Μόνον πετὰ καὶ κόκαλο εἶνε, μὰ ἔχουν μάτια ποῦ λάμπουνε! Σκάνουν γιὰ ὀλίγο μέλι, καὶ ὅμως δὲν ξέρουν πῶς νὰ βάλουν τὸ δάκτυλό τους μέσα!“

Χωρὶς πολλὰ λόγια λοιπὸν τὸ μῖσος καὶ ἡ ἐχθρητὰ τους ἐφθασεν εἰς τὸ μὲν περαιτέρω, διότι πολὺ συχνὰ καὶ δημόσια ζηλοκοπήματα συνέβησαν καὶ ἄλλα δυσάρεστα πράγματα, πάντοτε ὅμως τὴν πᾶθαιναν ἡ ἀδύναταις ἀρεταῖς. Αἱ κακίαι ταῖς ἐνίκησαν καὶ ταῖς ἔβαλαν ἐστὰ σίδερα: „Ἐσθι, τώρα θὰ ἡσυχάσετε ἐπὶ τέλους, ἔξαναμωραμέναις!“ Ἐκεῖ ἐκάθησαν λοιπὸν ἕως οὗ ἡ Κυβέρνησις ἐμβῆκεν εἰς τὸ μέσον καὶ ταῖς ἠλευθέρωσεν. Μιὰ ἡμέρα, ὅταν πάλιν ἐξυλοκοποῦντο ἔσθι, πέρασε κατὰ τύχην ἀπὸ κοντὰ τους ἕνας καραγκιόζης καὶ τοὺς εἶπε.

— Τί ἀνόηταις ποῦ εἶσθε! γιὰτὶ μαλώνετε ἔσθι; Ἐσεῖς

πρῶτα εἴσατε „ἰδιότητες“, καὶ ὕστερα ἀπὸ πολὺν καιρὸ ἡ βλακεία καὶ ἡ κακογνωμίᾳ τῶν ἀνθρώπων ἐγέννησε ταῖς ἀρεταῖς καὶ ταῖς κακίαις. Αἱ πρῶταις ἐβρασανίζονταν, αἱ ἄλλαις κἀνέταν δὲν ἐφοβοῦντο — καὶ ἔσθι ὁ τροχὸς τῆς μηχανῆς ἐχάλασε καὶ ἀρχισαν τὰ μαλωμάτα, οἱ φῶνοι καὶ τὰ ἄλλα κακὰ νὰ βασιλεύουν ἐστὸν κόσμῳ. . . . Ῥωτῆστε ἐμένα νὰ σᾶς πῶ, τί πρέπει νὰ κάμετε: γυρίστε πάλιν ἐστὴν ἀρχή . . . καὶ ἴσως ἀπάνω ἔξένα πράγμα συμφωνήσετε!“

Ἀφ' οὗ ὁμίλησε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἐπῆρε πάλιν τὸν δρόμο του καὶ πῆγε ἐστὸ Ταμεῖο γιὰ νὰ πληρώσῃ τοὺς φόρους του.

Ἄν τώρα τὰ λόγια τοῦ καραγκιόζης ἔκαμαν ἐντόπωσι ἡ ἂν δὲν εἶχον πλέον δύναμιν νὰ δαρθοῦν περισσότερο, αὐτὸ δὲν τὸ ξέρουμε μετὰ βεβαιότητος, ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶνε ὅτι κατέβασαν τὰ ξύλα καὶ ἀρχισαν νὰ συλλογιζοῦνται.

Ἄλλως τε αἱ ἀρεταὶ ἐσκέπτοντο περὶ τῆς ὑποθέσεως κἀπως σοβαρώτερα, διότι τὸ στομάχι τους ἐμούγγριζεν ἀπὸ τὴν πείνᾳ· αἱ κακίαις πῆραν πάλιν τὸ συνειθισμένον δρόμο τους καὶ ζοῦσαν ἐξηνιαστο καὶ πλουσιοπάροχα.

— „Στὰ χαμένα κ' αὐτὸς μᾶς λέγει ἐκεῖ „ἰδιότητες“, εἶπε πρῶτῃ ἡ μετριοφροσύνη, ταῖς ξέρουμε κ' ἡμῆς αὐταῖς ταῖς „ἰδιότητες“ ἀπαράλλακτα ὅπως κ' αὐτός. Μερικαῖς ἀπὸ αὐταῖς φοροῦνε ἀτλαζένια καὶ μεταξωτὰ φορέματα καὶ τρῶνε ἐπὶ χρυσομένια πιάτα, ἄλλαις πάλιν μόνον κουρέλια ἔχουνε ἐστὸ κορμί τους καὶ κάθονται ἐπὶ τὴν ἡμέρα χωρὶς νὰ φᾶνε. Καὶ ὁ καραγκιόζης δὲν ἔχει πολλὰς φροντίδες: γέμισε τὴν κοιλιά του μὲ ἄχυρα καὶ ἔκαμε πραγματικῶς πολὺ καλὰ· ἐμᾶς ὅμως δὲν μπορούν νὰ μᾶς γελᾶσουν, γιὰτὶ γνωρίζουμε ποῦ στέκεται τὸ μέλι.

„Καὶ τί „ἰδιότητες“ πάλιν εἶνε αὐταῖς ποῦ μᾶς ταῖς βαπτίζουν τώρα ἔσθι ἐξαφνικὰ! εἶπεν ἀνήσυχος καὶ ἡ κοσμιότης. Δὲν ὑπάρχει ἐδῶ καμμιὰ παρενόησις; Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ κόσμου ἦταν ἀρεταῖς καὶ κακίαις, ἑκατὸ χιλιάδες χρόνια εἶνε τώρα ποῦ γιὰαὐταῖς ὀμιλοῦνε καὶ ἑκατομμύρια βιβλία ἐγράψανε, καὶ νᾶσου τώρα ἔρχεται ἕνας ἐξαφνα καὶ σοῦ λέγει, πῶς δὲν εἶμαστε ἄλλο τίποτε παρὰ „ἰδιότητες“. Ἄς ἦνε, κυττάξετε ὅμως πρῶτα νὰ φυλλομετρήσετε αὐτὰ τὰ βιβλία καὶ θὰ ἰδῆτε πόση σκόνι θὰ βγάλετε ἀπὸ τὰ φύλλα τους!“

Ἐσυλλογισθῆσαν τὸ ἕνα, ἐσυλλογισθῆσαν τὸ ἄλλο καὶ ἐπὶ τέλους ἐκριναν, ὅτι ἡ κοσμιότης εἶχε δίκαιον. Πόσαις χιλιάδες χρόνια αἱ ἀρεταὶ ἐθεωροῦντο ἀρεταὶ καὶ αἱ κακίαις κλειω, τομος 4.

κακίαι! Πόσαις χιλιάδες βιβλία ἐγράψαν περὶ αὐτῶν, πόσα καντάρια χαρτίου καὶ μελάνης ἐξωδεδούθησαν γιὰ τὸ χατῆρι τους! Ἡ ἀρεταῖς πάντοτε ἐστῆσαν δεξιά, καὶ ἀριστερὰ — ἡ κακίαις· καὶ τώρα κατὰ τοὺς λόγους ἐνὸς βλακῶς ἔπρεπε ν' ἀπορρίψουν ὅλα αὐτὰ καὶ νὰ ὀνομάζονται μόνον „ἰδιότητες!“ Αὐτὸ δὲ νὰ ἦτο τὸ ἴδιον, ἂν κανένας ἀφῆκεν ὅλα τὰ δικαιώματα τῆς κοινωνικῆς του τάξεως καὶ ὀνομάζετο μόνον „ἄνθρωπος!“ Ναὶ βέβαια θὰ ἦτο τοῦτο πολὺ ἀπλοῦν — ἀπλοῦστατον, ἀλλ' ὅμως συχνὰ ἡ βλακεία εἶνε χειροτέρα παρὰ τὴν μοχθηρίαν. Πᾶτε μιὰ καὶ δοκιμᾶστε νὰ κάμετε τίποτε μὲ τὴν βλακείαν, καὶ θὰ ἰδῆτε πῶς καὶ ἐστὸ πρῶτο βῆμα, ποῦ θὰ κάμετε, θὰ χωθῆτε μέσα ἐπὶ τὴν λάσπη, ποῦ εὐκολὰ μπορεῖτε καὶ νὰ πινηθῆτε ἀκόμη!

Ὅχι, οὔτε λόγος κἀν πρέπει νὰ γίνεταί γιὰ „ἰδιότητες“, κανένα ἄλλο μέσον ὅμως — ἡ καλλίτερα καμμιὰ κατεργαριά — ὡ μπορούσε νὰ βρεθῆ. Πολὺ φρόνιμα θὰ ἦταν ἂν ἐγένετο καμμιὰ κατεργαριά, διὰ νὰ εὐχαριστηθοῦν αἱ ἀρεταὶ καὶ νὰ ἱκανοποιηθοῦν καὶ αἱ κακίαι, γιὰτὶ καὶ αὐταῖς δὲν τὰ πῆγαιναν καλὰ. Πρὸ ἡμερῶν π. χ. εἶχον συλλάβει τὴν ἡδυπάθειαν ἐπ' αὐτοφόρῳ μέσα ἐστὸ δωμάτιο τοῦ λουτροῦ καὶ ἐγράψαν περὶ τούτου πρωτόκολλα καὶ ἄλλα δικαστικὰ ἐγγράφα· τὴν ἴδιαν νύκτα ἐπίσης ἔρριξαν κατῶ ἀπὸ τὴν σκάλα τὴν μοιχεία. Καὶ πόσος καιρὸς εἶνε τάχα ποῦ ἡ ἐλευθεροφροσύνη ἐφθασε ἐστὴν ἀκμὴ τῆς; Πάρα πολὺ ὀλίγος καὶ ἐσὶ αὐτὸ τὸ ὀλίγο διάστημα τὴν ἔβγαλαν πάλιν ἀπὸ τῆ βίβλα! Δι' ὅλα ταῦτα καὶ αἱ κακίαις πολὺ ἐπεθύμουν νὰ κάμουν καμμιὰ διαβολία. Λοιπὸν,

ἀξιώσιμοι κύριοι καὶ κυρία! δὲν ἔχει κανένας Σας νὰ προτείνῃ ἐς αὐτὸ ἐπάνω τίποτε!

Εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην ἐβγήκεν εἰς τὸ μέσον μιὰ γρη῏, μὰ μιὰ μικρὴ παληόγρη: ἡ πείρα (ὑπάρχουν ὅμως δύο πείρες, ἡ ἐνάρετος καὶ ἡ ἐξηχρειωμένη· ἀλλ' αὐτὴ ἦταν ἡ ἐνάρετος). Αὐτὴ λοιπὸν ἔκαμε τὴν ἀκόλουθον πρότασιν: „Βρέτε ἕνα στολίδι ποῦ ν' ἀρέσῃ ταῖς ἀρεταῖς καὶ νὰ μὴ δυσαρεστῆ καὶ ταῖς κακίαις καὶ στελλῆτε τὸ ὡς πληρεξούσιον ἀντιπρόσωπον εἰς τὸ ἐχθρικό στρατόπεδο.“

Ἀρχισαν τὸ λοιπὸν νὰ ζητοῦν καὶ φυσικῶς βρῆκαν καὶ κατὶ. Βρῆκαν δύο ὄρφανὰ· τὴν ἐγκράτειαν καὶ τὴν ἀκρίβειαν, ἡ ὁποίας καὶ ἡ δύο ἐκατοκοῦσαν ἐστὴν αὐτῇ τοῦ σπητιοῦ τῶν ἀρετῶν, ζοῦσαν ἀπὸ τὸ πατρικὸ μερτιὸ τους, ἔκαμναν ἐμπόριο μαστίχας καὶ ἄλλων ποτῶν (τὸ ὁποῖον ἦταν ὅμως αὐστηρα ἀπηγορευμένον) καὶ κρυφὰ κρυφὰ ἐδίδαν καταφύγιον

ΑΛΚΑΜΒΡΑ.

δοῦ καὶ πάλιν μετ' ἀφορήτου βραχυλογίας παραθέτω τὰς δύο ταύτας εἰκόνας, οὐδὲν ἔχουσα νὰ προσδέσω εἰς τὰ πρὸ τινος περὶ συρμῶν λεχθέντα. Γνωρίζεις τὸν μῦθον τῶν βραζομένων κοχιῶν, ὀλιγίστην δ' αἰσθάνομαι θρεῖν νὰ γείνω ἀσώπειος ἡρώς συμπαρασύρουσα καὶ Σὲ εἰς τοιαύτην ἤμιστά τιμητικὴν συντροφίαν. Ἐπειτα συναισθάνομαι καὶ τὴν περίσσειαν τῆς εὐγνωστίας τῶν εἰκόνων, αἵτινες πάντοτε Σ' ἐδίδαξαν πλεονα τῶν αὐστηράων μου. Αἱ φθινοπωριναὶ ἐνδυμασίαι, μετ' αὐτῶν δὲ καὶ οἱ πῖλοι, ἔχουσι τοῦτο τὸ προσόν, ὅτι ἀποτελοῦσιν ἓν εἶδος μεσοβρασι-

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΞ ΕΣΠΕΡΙΑΣ.

τὸ ἐπανοφώριον ἢ ὁ πῖλος τῆς παρουσίας ἐποχῆς ἀποβαίνει ἀγρηστός μετ' ὀλίγον, οὐδὲ εἶνε ἀπότομος τόσοσιν ἢ πρὸς τὸν χειμῶνα μεταστάσις ὅσον ἢ πρὸς τὸ ἔαρ, καὶ ἢ ἀπὸ τούτου μάλιστα πρὸς τὸ θέρος.

Ἄλλα πάντα δὲ ρυθμιθῶσαι παρὰ Σοῦ συμφώνως πρὸς τὰς ἰδέας καὶ τὰς παραχωρήσεις τῶν περὶ Σέ. Εὐχομαι κατὰ τὴν ἀμέσως προσεχῆ δεκαπενθημερίαν νὰ Σοι ἀναγγείλω θλίως διάφορα πράγματα.

ΜΑΤΑΙΟΤΗΣ ΠΕΡΙΕΡΓΟΥ.

ΜΙΚΡΑ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ. — κ. Α. Κ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Σὺς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς διὰ τὰς συμπαθεῖς ἐνδείξεις. Χάριν τῶν τοιούτων τῆς Κλειῶς φίλων ὑπιστάμεθα τὰς ζημίαις φωτοσβεστικῆς ἐπιβουλῆς. — κ. Ο. Δ. εἰς Ὀδησσόν. Κέλυστον ἐπιτύμβιον δὲ λάβη ζῶν. Οὐδεὶς φθόνος. — κ. Ἰ. Τ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Αἱ ἐπιστολαὶ πρέπει νὰ σφραγίζωνται, ἄλλως ἢ ἀπάντησις δὲ γείνη δι' αὐτῆς τῆς ἀλληλογραφίας, τὸ ὅποιον βέβαια δὲν εἶνε εὐχάριστον. — κ. Σ. Σ. εἰς Πράγαν. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. — κ. Π. Σ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Νὰ ὀρθῶν ὅμως μία προθεσμία, διότι αἱ ἀοριστία δὲ παρατείνωσι τὴν ἀναστολὴν τῆς διεκπεραιώσεως. Τί λέγετε; — κ. Ι. Π. εἰς Μόναχον. Ὅταν.

λείας, κατὰ τὸ ἐναγώνιον καὶ ἤμιστά δαπανηρὸν διάστημα τῆς ὁποίας προαποφασίζεται τὸ εἶδος τῆς ἐνδονοσησομένης συρμικῆς ἀρχῆς, ἥτις καὶ οὐδὲν ἐνίστη παραλλάσει εἰμῆ. κατὰ τὸ ποσὸν τῆς παρεχομένης χειμερινῆς ἐπιχορηγήσεως. Οὐδεὶς δικαιοῦται νὰ φρονῆ ἓν ἑορμῆν τιμὴν κοινωνία δει

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. — ΓΕΩΡΓΙΟΙ ΠΑΡΑΣΧΟΙ, δημοτικὴ μετάφρασις. Ἰλιάδος Δ., ἐπιπέλοισις (τέλος. — στίχ. 286—544). Εἰκόνας ἐν σελ. 269 καὶ 273 Ἐστιάδες). — Θαῦμα μητρικῆς στοργῆς κατὰ τὸν Ernst Pasqué. — Ἐργάσιμα καὶ παραφροσύνῃ ὑπὸ τοῦ Δρ. κ. Ε. Μ. (τέλος). — Αἱ Ἄρεται καὶ αἱ Κακία, παραμῦθι. — Φυσικὴ ἱστορία, Ἰγυεινῆ, Οἰκονομία. — Βιβλιοθήκη. — Ἐπιστολαὶ ἐξ Ἐσπερίας. Ἐνθα ἐκ βραχυλογικῆς ἀνάγκης συγκλῶδι τὶς τὰ ἀνάγκαστα. — Δύο ἐπιπέλοισις φθινοπωρινῆς ἐνδυμασίας καὶ συρμικῆς πῖλου ἐν σελίδι 280. — Μικρὰ Ἀλληλογραφία.

Ἐκδότης Π. Α. ΖΥΓΟΥΡΗΣ.

Τύποις Bär & Hermann, ἐν Λειψίᾳ. — Χάρτης ἐκ τῆς Neue Papiermanufaktur, ἐν Στρασβούργῳ. — Μελάνη Frey & Sening, ἐν Λειψίᾳ.